

Van 50 naar 125.000

Colleen Van Raay: 'Door BSE hebben we nu amper 25.000 stuks vee'

Het opduiken van BSE zorgde voor een enorme ravage binnen de vleesveesector in Canada. Ook voor het bedrijf van Cor Van Raay uit Iron Springs bleven de gevolgen niet uit. Het grootste eenmansvleesveebedrijf van Canada viel terug van 117.000 naar 25.000 dieren.

De capaciteit bedraagt nu 125.000 dieren.' Colleen Van Raay, dochter van eigenaar Cor Van Raay, blijft nuchter als ze de cijfergegevens opsomt van hun eigen vleesveebedrijf Van Raay Farms. Aan grote aantallen zijn ze in het piepkleine dorpje Iron Springs van de Canadese provincie Alberta allang gewend. 'In 1964 begon mijn vader met vijftig vlees-

Cor Van Raay, eigenaar van het grootste eenmansvleesveebedrijf in Canada: 'We hebben nooit zo weinig vee gehad als nu'

stieren', beschrijft ze stap voor stap de groeigeschiedenis. De uitbreidingssnelheid nam bijna exponentiële vormen aan: op vijf locaties verzezen bedrijven

met veestapels variërend van 5000 tot 25.000 stuks. Het resultaat na veertig jaar is een spectaculaire groei van 50 naar 125.000, bijna ondenkbaar naar Belgische en Nederlandse maatstaven. 'Op dit ogenblik bezitten we het grootste eenmansvleesveebedrijf in Canada.' Het vorig jaar opgedoken BSE-geval in Alberta heeft ook voor dit bedrijf verstrekende gevolgen. 'Op dit ogenblik hebben we amper 25.000 dieren', verklaart Colleen Van Raay. De zomerperiode laat weliswaar altijd een onderbezetting zien, maar zo erg als nu is het nooit geweest. 'We hebben in jaren niet zo weinig vee gehad.' Aan de ravage in de Canadese vleesveesector ligt slechts één geval van BSE ten grondslag. Als gevolg daarvan sloot

De pneumatische kooi automatiseert het individueel vangen van het vee

immers de grens tussen Amerika en Canada. 'Voor de slacht van het vee zijn we altijd afhankelijk geweest van Amerikaanse slachthuizen', verduidelijkt Van Raay. 'Door het dichtgaan van de grens moet op dit ogenblik te veel vee door te weinig slachthuizen, met enorme prijsdalingen tot gevolg. Of Canada moet extra slachtcapaciteit creëren, of de grenzen moeten opnieuw open.'

Controle per paard

De reusachtige omvang van het bedrijf dwingt tot een gestructureerde aanpak. Rhonda Edwards, 'cowgirl' en samen met haar man hoofdverantwoordelijke op één van de vijf locaties, legt uit: 'Het vee komt uit verschillende provincies aan.' Zowel uit de eigen provincie Alberta, de prairieprovincies Manitoba en Saskatchewan als uit het aangrenzende British Columbia worden jonge gecastreerde stieren aangevoerd. 'Het mestvee komt binnen op een gewicht van driehonderd, soms zelfs ruim vierhonderd kilo', vertelt ze over de afmestprocedure. De pneumatische vang-kooi vormt een handig hulpmiddel bij de

controle van het vee. 'We controleren de identificatienummers, brengen een specifiek nummer en hormonen in de oren aan en dienen de nodige vaccins toe.' Met name tegen IBR en parasieten is elk dier voldoende behandeld. Longontsteking vormt in Alberta een groot risico. 'In vier tot vijf dagen kun je een ziek dier verliezen. Zonder dagelijkse controle mis je die zieke dieren ongetwijfeld.'

De functie van de bedrijfsleiders beperkt zich tot de controle van de veestapel en het begeleiden van een tiental werknemers. 'Per dag neem ik ongeveer vijfduizend dieren voor mijn rekening', vertelt Edwards na een rondleiding per terreinwagen. 'Met behulp van paarden kan één persoon met gemak een dergelijk aantal controleren. Elke dag bezoek ik dezelfde hokken. Zieke dieren gaan uit de groep en worden in een afzonderlijk hok behandeld.'

Van één enkel ras is geen sprake. 'We hebben Black- en Red-Angus, Hereford, Charolais, Limousin en zelfs af en toe een Belgische witblauwe', vertelt Edwards lachend. De rasstandaard speelt een ondergeschikte rol in het mestprogramma. 'Het ras doet er niet toe. Het is alleen het resultaat dat telt.'

Goedkoop gehuisvest

Luxueuze stallen met ruime boxen en fraai hekwerk zijn geen optie voor veestapels van deze omvang. Nee, hokken op de blote aarde en in de open lucht, afgebakend door houten balken vormen de be-

Zes vrachten gerst vervoerd per locatie

huizing van dit vleesvee. Goedkoop produceren is in de huidige economische context meer dan ooit aan de orde. Zelfs bij extreem koude temperaturen blijft alle vee buiten. 'Zolang dieren droog liggen, hebben ze met dergelijke wintertemperaturen geen problemen', merkt Edwards. De dikke bulten midden in de hokken zijn hier een verklaring voor. 'Als het koud is, zetten we in het midden van elk hok een pak stro. De dieren halen die zelf uit elkaar en gaan daar liggen. De bult die zich vormt, halen we ook nooit meer weg.' Een vreemde aanblik voor wie de westerse luxe met ruim bestrooide comfortabele boxen in gedachten heeft. Niettemin is het systeem meer doordacht dan op het eerste gezicht lijkt. 'Bij de bouw van dit bedrijf is het hele terrein vlak gemaakt met een helling in één richting. Op die manier komen water en urine aan de achterkant van het bedrijf in een gracht terecht. Die leidt naar een centrale opvangput waaruit de vloeibare verdunde mest met behulp van de beregeningsinstallatie eenvoudig over de percelen wordt verdeeld.' Grond bezit Van Raay genoeg voor de afzet

Een variatie aan rassen bevolkt Van Raay Farms

Grens tussen Canada en Amerika straks opnieuw open

Het Amerikaanse ministerie van Landbouw USDA is van plan om vanaf 7 maart de grens met Canada opnieuw open te stellen voor de import van levend vee uit dat land. Onder bepaalde voorwaarden kunnen runderen jonger dan dertig maanden straks opnieuw in de Verenigde Staten ingevoerd worden. Voorwaarde bij de invoer is dat de levend ingevoerde dieren geslacht worden voor ze de leeftijd van dertig maanden hebben bereikt. Binnen Noord-Amerika mo-

gen de dieren niet tussen veehouderijen onderling verhandeld worden. Enkel levering aan een slachterij is nog toegelaten. De Canadese vleesveesector kan door de heropening van de grens opnieuw gebruikmaken van de Amerikaanse slachtcapaciteit. Het sindsdien opgedoken tweede BSE-geval in Canada heeft geen invloed op het eerder genomen besluit van de Amerikaanse landbouwminister Ann Veneman.

van de talrijke mest. Niettemin blijft het met bijna 5900 hectare een vrij intensief bedrijf. 'Op deze oppervlakte telen we gerst- en maïs', gaat Edwards door. Hier meet de gigantische maïskuil ruim honderd bij honderd meter. Het vullen van deze enorme ruimte neemt tien tot twaalf volle dagen in beslag. Minstens even indrukwekkend is de verwerkingsinstallatie voor graan, aanwezig op elk bedrijf. 'De gerstkorrels worden eerst gekneusd

en doorlopen daarna een soort weekproces', legt Edwards eenvoudig uit. 'Door die bewerkingen kan het vee beter de bestanddelen uit de gerst opnemen.'

Enkel gerst en maïs

Het rantsoen bevat met gerst en maïs alleen natuurlijke grondstoffen. 'Bij de start krijgt het vee een vierde gerst en drie vierde maïskuil', vertelt Edwards. Het aandeel krachtvoer neemt gedurende de mestperiode geleidelijk toe tot drie vierde van het rantsoen. Dagelijks passeren op deze locatie zes grote vrachtwagens gerst de revue. 'Aan het eind is de verhouding net andersom. Dan krijgt het vee drie vierde geweekte gerst en een vierde maïskuil.' Om gelijkmatig voer te verstrekken en te garanderen dat alles in de juiste verhouding opgenomen wordt, werken de bedrijfsleiders met twee grote mengvoertanks. 'Elke morgen controleren we de voeropname', benadrukt Edwards. Op die basis wordt de rantsoensamenstelling dagelijks aangepast en in drie beurten toegediend. 'Zo hou je continu vers en fris voer voor het vee. Als de dieren slecht of nat voedsel voor zich hebben, zie je de voeropname onmiddellijk teruglopen.'

De combinatie van het krachtvoerrijke rantsoen met hormoonpreparaten in de oren levert opvallende groeisnelheden. 'In normale jaren halen we gemiddeld 1,6 kilo per dier per dag', vertelt Edwards terwijl ze een aantal extreem bevestigde ossen aanwijst. De afmestperiode neemt per dier ongeveer 150 dagen in beslag. 'Dit jaar lagen de groeicijfers opvallend hoog. We haalden gemiddeld twee kilo groei per dier per dag. Nu proberen we dat aan te houden. Het schept voldoening als de zaken vlot lopen.'

Annelies Debergh